

РОЗРОБКА МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО АКТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Вінницький національний аграрний університет

***Анотація.** У статті розглянуто фактор інноваційності в моделях економічного розвитку на різних рівнях можна вважати традиційним об'єктом дослідження його ролі, механізмів побудови ефективних методів, та алгоритмів моделювання реалізації потенціалу. В економічній теорії сформульовані вже визначені уявлення про еволюцію теорії інноваційності, понятійний апарат та основні принципи цієї теорії, включаючи зміст ретроспективних та поточних дискусій. Загалом, можна зробити висновок про переважання концепції, що визнає визначальну роль інноваційного підприємництва у формуванні капіталізму.*

Ключові слова: інновації, управління, ефективність, інноваційно активні підприємства, менеджмент.

DEVELOPMENT OF THE ORGANIZATIONAL DEVELOPMENT MODEL OF INNOVATIVELY ACTIVE ENTERPRISES

***Abstract.** The article examines the factor of innovativeness in models of economic development at different levels, which can be considered a traditional object of research into its role, mechanisms for building effective methods, and algorithms for modeling potential realization. In the economic theory, already defined ideas about the evolution of the theory of innovativeness, the conceptual apparatus and the main principles of this theory are formulated, including the content of retrospective and current discussions. In general, we can conclude that the concept that recognizes the decisive role of innovative entrepreneurship in the formation of capitalism prevails.*

Keywords: innovation, management, efficiency, innovatively active enterprises, management.

Історичний перебіг становлення індустріальної та постіндустріальної цивілізації оперує величезною кількістю прикладів, які підтверджують детермінантну роль інновацій у забезпеченні прогресу, суспільного добробуту, матеріального рівня життя, споживання, структури і характеристик ринків, нового типу соціалізації економіки і т. ін. Приклади різних економік у самі різні часи і етапи так чи інакше актуалізують роль інноваторів-підприємців, які реалізуються через формування підприємств з високою інноваційною активністю, тобто таких, діяльність яких переважаючою мірою (за українським законодавством – 70% і більше) побудована на створенні, дифузії, поширенні та використанні нових продуктів. Зі свого боку безпосередньо стикалися із суперечливістю визначення інновацій у такому аналізованні та певній абсурдності самої цифри 70%, проте сама характеристика

підприємства, діяльність якого визначається в першу чергу змінами та нововведеннями безумовно представляється ключовою дефініцією.

Все зазначене актуальне для України: кількість інноваційно активних підприємств залишається явно недостатньою за порівняння із економіками-аналогами інших країн, а головне – така інноваційна активність здійснюється здебільшого хаотично чи навіть епізодично, з високими коливаннями активності, рентабельності, загальної ефективності. Подолати зазначене – явно дисфункціональне на макро- та мікро рівнях національної економічної системи – залишаються явно недостатніми в Україні на фоні пріоритету досягнення конкурентоспроможності на світових ринках.

У своїх дослідженнях на аналізованні проблеми стосовно промислових підприємств, які обслуговують сільськогосподарське виробництво України. Нами було відібрано 12 підприємств, діяльність яких відповідає даній сфері в основному. Цікавила перш за все наявність зв'язку між організаційною структурою, менеджментом відповідно структурованих підприємств та загальною ефективністю. Іншими словами, гіпотеза будувалася на припущення про те, що організацій тип, тип менеджменту тощо у кожному разі визначають ефективність діяльності в цілому. На даному етапі досліджень було досягнуто виконання 2 завдань: диференціації груп підприємств за організаційною структурою та особливостями менеджменту. Дослідження зв'язків вказаних факторів щодо ефективністю залишається предметом подальших досліджень.

Було встановлено, що серед 12 досліджуваних підприємств було визначено 3 типи:

1) з визначальною роллю функціонального менеджменту (де всі питання вирішувалися директорами-управлінцями);

2) тип – де функціональний контроль здійснювався корпоративним власником і, відповідно, роль менеджменту була другорядною;

3) тип підприємств, де можна було відзначити впевнені ознаки побудови партнерської моделі організаційного розвитку.

Для зазначеної мети дослідження були визначені критерії (стратегічне поточне та оперативне планування, організаційні структури управління, керівництво трудові ресурси, контроль, вертикальний поділ організації, система мотивації, інноваційна діяльність та ін.), за якими і відбувалася диференціація менеджменту кожної групи підприємств.

Таким чином, в економічному середовищі України зберігається по суті полі культурність в моделях менеджменту і організаційного розвитку. Безумовно, що ефективність залежатиме від типу моделей. Звідси керівник такого підприємства, з врахуванням особливостей інноваційного бізнесу, повинен будувати внутрішньорганізаційну політику як чи не головне поле пошуку можливостей модернізації підприємства. І, природньо, актуалізується це питання при створенні нового підприємства, коли корпоративні цінності формуються, умовно кажучи, чи не з перших кроків організації.

Вадим Юрійович Кричковський, доктор філософії зі спеціальності 201 Агронімія, Вінницький національний аграрний університет, Вінниця, Україна, konffmp@ukr.net

Віталій Едуардович Шуберанський, аспірант зі спеціальності 051 Економіка, Вінницький національний аграрний університет, Вінниця, Україна

Vadim Yuriyovych Krychkovskiy, Doctor of Philosophy, specialty 201 Agronomy, Vinnitsa National Agrarian University, Vinnitsa, Ukraine, konffmp@ukr.net

Vitalii Eduardovych Shuberanskyi, graduate student in the specialty 051 Economics Vinnitsa National Agrarian University, Vinnitsa, Ukraine